

Tervetuloa kirjastonkäyttäjäksi!

Käyttöoikeus

Kirjastossa voi käyttää aineistoa, palveluja ja yleisötiloja näiden sääntöjen mukaisesti.

Kirjastokortin saa esittämällä valokuvalla ja henkilötunnuksella varustetun henkilötodistuksen ja ilmoittamalla osoitteensa Suomessa sekä sitoutumalla noudattamaan kirjastonkäytösääntöjä. Alle 15-vuotias tarvitsee huoltajan takauksen. Kortin omistaja on henkilökohtaisesti (lapsilla takaaja) vastuussa kaikesta kortilla lainatusta aineistosta.

Tietyissä tilanteissa asiakkaalle voidaan tehdä määräaikainen kortti. Oman kunnan alueella toimiva päiväkotikoulu, koulu, muu laitos tai yhteisö voi saada yhteisökortin, jota varten on nimettävä vastuuhenkilö.

RATAMO-kirjastojen asiakkaalla on oikeus lainata samalla kortilla Hausjärven, Hyvinkään, Lopen, Nurmijärven ja Riihimäen kirjastoista. Lainausoikeus tarkistetaan RATAMO-kirjastojen yhteisestä lainaajarekisteristä.

Jokaisella lainaajalla on oltava kirjastokortti. Kortti on esitettävä aina aineistoa lainatessa ja tarvittaessa muulloinkin kirjaston palveluja käytettäessä. Kirjaston henkilökunta voi tarvittaessa tunnistaa asiakkaan myös kuvallisesta henkilöllisyystodistuksesta.

Yhteystietojen muutoksista sekä kortin katoamisesta on välittömästi ilmoitettava kirjastoon. Kortin omistaja tai takaaja ei ole vastuussa katoamisilmoituksen jälkeen tapahtuneesta kortin väärinkäytöstä.

Lainaus ja palautus

Yleisimmät laina-ajat ovat 28 tai 14 päivää aineistolajista riippuen. Kirjastokohtaisesti voi olla muitakin laina-aikoja. Yhdellä henkilöasiakkaalla voi olla RATAMO-kirjastoista kerrallaan 100 lainaa (10 peliä).

Lakisääteiset ikäraajat rajoittavat kuvatalenteiden, konsoli- ja tietokonepelien lainaamista ja käyttöä kirjastossa. Lainaja käyttää kirjaston talenteita ja pelejä omalla vastuullaan. Kirjasto ei vastaa asiakkaan laitteille kirjaston tallenteista mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Lainat voi uusia verkkokirjastossa, kirjaston palvelupisteissä tai puhelimitse. Jos aineistosta ei ole varauksia, lainat voi uusia viisi kertaa. Laskutettua aineistoa ei voi uusia.

Toisesta Ratamo-kirjastosta lainatun aineiston voi palauttaa mihin tahansa Ratamo-kirjastoon. Poikkeuksena tästä ovat esineet.

Laina-aika päättyy eräpäivänä kirjaston aukioloajan päättyessä. Eräpäivän jälkeen palautetuista lainoista peritään myöhästymismaksut sekä muistutus- ja perintäkulut kunkin kunnan päättämien maksukäytäntöjen mukaisesti. Joissain kirjastoissa

on käytössä palautusluukku. Lainojen palautus luukkuun tapahtuu asiakkaan omalla vastuulla.

Myöhästymismaksu peritään myös silloin, kun sähköpostiviesti lähestyvystä eräpäivästä ei ole saapunut perille tai kun lainojen uusiminen ei ole onnistunut verkkokirjastossa teknisen häiriön vuoksi.

Varaus

Oman kunnan kirjastojen aineiston varaaminen on maksutonta. Noutamattomista varauksista peritään maksu. Maksu ei koske lasten ja nuorten osaston aineistosta tehtyjä varauksia.

Ratamo-laina eli seutulaina (= varaus muista Ratamo-kirjastoista) on aina maksullinen.

Aineistoa, jota oman kunnan kirjastossa ei ole, voi tilata kaukolainaksi muista kirjastoista. Tällöin noudatetaan yleisiä kaukopalvelusääntöjä ja peritään kaukopalvelumaksu.

Asiakkaalla voi olla 50 samanaikaisesti voimassa olevaa varausta (10 konsolipelivarausta). Noudettavista varauksista saa ilmoituksen sähköpostilla, tekstiviestinä tai kirjeenä.

Maksut

Kirjaston käyttö on yleensä maksutonta. Kunta voi periä myöhässä palautetuista aineistoista, varatun aineiston noutamatta jättämisestä ja muista yleisen kirjaston suoritteista kohtuullisen maksun.

Kussakin kirjastossa maksut peritään kuntakohtaisten päätösten mukaisesti.

Hausjärvi | Hyvinkää | Loppi | Nurmijärvi | Riihimäki

Kadonneen tai vahingoittuneen aineiston ja muun omaisuuden korvaaminen

Kirjaston käyttäjän on käsiteltävä yleisen kirjaston aineistoa ja muuta omaisuutta huolellisesti.

Lainaja on velvollinen korvaamaan hänen kortillaan lainatun kadonneen tai vahingoittuneen aineiston. Aineisto korvataan vastaavalla aineistolla tai maksamalla kirjaston määrittelemä korvaushinta. Elokuvatalenteita ei kuitenkaan voi korvata uudella kappaleella tekijänoikeusyistä.

Kirjasto saa periä saatavansa oikeusteitse. Riita-asia käsitellään kunkin kirjaston kotipaikan käräjäoikeudessa. Maksettuja maksuja ei palauteta asiakkaalle.

Käyttö- ja lainausoikeuden menetys

Yleisen kirjaston käyttäjän on käyttäydyttävä kirjastossa asiallisesti. Kirjaston toiminnan häiritsemiseen ja turvallisuuden vaarantamiseen sovelletaan järjestyslakia (612/2003).

Kunta voi asettaa kirjaston käyttäjän määräaikaan kirjasto-kohtaiseen kirjaston käyttökieltoon, jos kirjaston käyttäjä Lain yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492, 13 §:ssä säädetyn vastaisesti toistuvasti ja olennaisesti aiheuttaa häiriötä kirjaston toiminnalle tai vaarantaa sen turvallisuutta taikka vahingoittaa kirjaston omaisuutta. Käyttökielto voi olla enintään 30 päivää.

Ennen kiellon antamista on osapuolille varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Kiellon voi antaa suullisesti vähäisissä tapauksissa ja muutoin kirjallisesti. Kiellon voi määrätä kirjaston johtaja tai hänen valtuuttamansa kirjaston henkilökuntaan kuuluva.

Kirjastonkäyttäjä menettää tilapäisesti lainausoikeutensa, kun lasku on lähetetty tai kun hänen velkasaldonsa (=maksamattomat myöhästymis- tai muut maksut) on 20 € tai enemmän. Lainausoikeus palautuu, kun lainattu aineisto on palautettu tai korvattu ja maksut on maksettu.

Kaikki kertyneet maksut on maksettava viimeistään kunkin vuoden ensimmäisen lainauskerran yhteydessä.

Asiakas- ja lainausrekisterin tietosuojaja

Lainaaajan ja takaajan tiedot tallennetaan asiakasrekisteriin. Kirjastolla on oikeus rekisteröidä asiakkaan henkilötunnus. (Tietosuojalaki 1050/2018 §29)

Tietoja käytetään ainoastaan kirjastoasiointiin. Kirjasto vastaa siitä, että rekisteri on kulloinkin voimassa olevien lakien mukainen. Henkilötietoja voidaan luovuttaa vain tietosuojaselosteessa mainituille tahoille. Tietosuojaseloste on nähtävissä kuntien verkkosivuilla ja Ratamo-verkkokirjastossa.

Muuta

Käytösääntöjen soveltamisesta päättää tarvittaessa kunkin kunnan kirjastopalveluja johtava viranhaltija.

Voimassa 1.1.2025 alkaen

RATAMO-
kirjastojen
käytösäännöt